

POSTANOWIENIE

Dnia 20 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **A. R.**,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w dniu 20 września 2024 r.,
wniosku obrońcy skazanego o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Pawła
Kołodziejskiego od udziału w rozpoznaniu sprawy II KO 65/24,
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. i art. 42 § 1 i 4 k.p.k.,

postanowił

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Pawła Kołodziejskiego
od udziału w rozpoznaniu sprawy II KO 65/24.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 10 maja 2023 r., II KK 81/23, oddalił kasację obrońców A. R. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 12 października 2022 r., II AKa 126/22, zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 4 grudnia 2018 r., IV K 101/18. Pismem z dnia 17 maja 2024 r. obrońca skazanego przedłożył „wniosek o podjęcie z urzędu czynności w sprawie wznowienia z urzędu postępowania”, domagając się wznowienia opisanego powyżej postępowania z uwagi na nienależytą obsadę Sądu odwoławczego, ponieważ w składzie tego Sądu zasiadało dwoje sędziów – SSA X. Y. i SSA X.1 Y.1 – powołanych na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa

oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3; dalej: ustawa nowelizująca KRS).

Sprawa w przedmiocie wznowienia postępowania została zarejestrowana pod sygn. akt II KO 65/24 i przydzielona do rozpoznania SSN Pawłowi Kołodziejskiemu.

Pismem z dnia 5 sierpnia 2024 r. obrońca skazanego złożył wniosek o wyłączenie SSN Pawła Kołodziejskiego od udziału w rozpoznaniu sprawy II KO 65/24. Obrońca powołał się na uchwałę trzech Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA-I-4110-1/20 (OSNK 2020, z. 2, poz. 7), wskazując, że powołanie sędziego w trybie, o którym mowa w tej uchwale, rodzi wątpliwości co do zachowania obiektywizmu przez Sąd Najwyższy z udziałem SSN Pawła Kołodziejskiego, zwłaszcza w świetle orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (dalej: „ETPCz”). Obrońca podniósł ponadto, że orzekanie przez SSN Pawła Kołodziejskiego mogłoby prowadzić do naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka (dalej: „EKPC”) wobec uznania, że skład sądu z udziałem ww. Sędziego nie stanowi sądu nieżycie obsadzonego i bezstronnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek zasługiwał na uwzględnienie i doprowadził do wyłączenia sędziego Sądu Najwyższego Pawła Kołodziejskiego od udziału w rozpoznaniu sprawy II KO 65/24.

Przepis art. 41 k.p.k., na który powołuje się obrońca skazanego, przewiduje możliwość wyłączenia sędziego, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. Jak słusznie przyjmuje się w orzecznictwie, wyłączenie sędziego na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. winno nastąpić nie tylko w sytuacji gdy istnieje okoliczność tego rodzaju, iż mogłaby wywołać wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie, ale również wówczas gdy orzekanie przez sędziego w sprawie mogłoby realnie prowadzić do znacznie poważniejszego uchybienia, tj. naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności na skutek uznania, że taki skład orzekający nie stanowi

niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą, czyli sądu należycie obsadzonego w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 października 2021 r., II KO 30/21; z dnia 29 maja 2024 r., II KK 320/22). Taka właśnie sytuacja miała miejsce w tej sprawie.

Okoliczności związane z uzyskaniem statusu sędziego Sądu Najwyższego przez SSN P. Kołodziejskiego w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r., prowadziłyby, gdyby Sędzia ten zasiadał w składzie rozstrzygającym sprawę II KO 65/24, do naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 EKPC, standardu konstytucyjnego (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP), ale także do przyjęcia, że sąd z jego udziałem będzie sądem nienależycie obsadzonym w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Taka konkluzja wynika zarówno z dotychczasowego orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, jak i Sądu Najwyższego (zob. w tym przedmiocie przede wszystkim: uchwała trzech Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA-I-4110-1/20 (OSNK 2020, z. 2, poz. 7); uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2022, z. 6, poz. 22); wyrok ETPCz z dnia 22 lipca 2021 r., *Reczkowicz p. Polsce*, skarga 43447/19; wyrok ETPCz z dnia 8 listopada 2021 r., *Dolińska-Ficek i Ozimek p. Polsce*, skargi nr 49868/19 i 57511/19, wyrok ETPCz z dnia 23 listopada 2023 r., *Wałęsa p. Polsce*, skarga nr 50849/21; post. także postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 17 września 2021 r., I KZ 29/21; z dnia 13 października 2021 r., II KO 30/21; z dnia 28 września 2022 r., IV KK 333/22; z dnia 27 lutego 2023 r., II KB 10/22).

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[J.J.]

r.g.

